

Lærervejledning - Grønlands væsener- udskoling

Introduktion

Undervisningsforløbet *Grønlands væsener* handler om de gamle grønlandske fortællinger, væsener samt tro og hvordan disse fortællinger og myter gendannes i det grønlandske samfund i dag. Undervisningsforløbet er udviklet til alle trin i grundskolen i fagene dansk, historie, kristendomskundskab, N/T og billedkunst.

Undervisningsmaterialerne er gradueret efter klassetrin, og denne lærervejledning er til udskoling.

Formål

Undervisningsforløbets overordnede formål er at eleverne får en grundig indføring i hvordan Grønlands oprindelige verdensforståelse og fortælletradition manifesterer sig i et moderne, arktisk samfund i en brydningstid. De gamle traditioner lever ved bedste velgående den dag i dag, måske ikke i oprindelig form, men med samme kulturelle værdi som altid.

Med dette undervisningsforløb arbejder eleverne med inuits kosmologi og de grønlandske myter i oprindelig og moderne forstand. Desuden undersøger eleverne inuittatoveringer og andre former for kulturel revitalisering i Grønland.

Praktiske oplysninger

Elevhæftet bruges primært som supplement gennem hele undervisningsforløbet. Eleverne kan dog også tage det med hjem og fx vise deres forældre.

I lektionsplanen finder du alle praktiske informationer om hver undervisningsgang. Under [baggrundstekster](#) finder du baggrundsviden om emnet.

For hjælp, yderligere information eller hvis du har kommentarer til materialet, skriv til skoletjenesten på skole@sumut.dk

Introduktionsmateriale

Hvis det er første gang I arbejder med Grønland eller rigsfællesskabet på klassen, kan det anbefales at starte med [introduktionslektionen](#). Den giver eleverne et overordnet indtryk af det emne de skal til at fordybe sig i.

Undervisningsplan

Undervisningsmaterialet er opdelt i lektioner. Hver lektion svarer til 45 minutters undervisning. Dette undervisningsforløb er på 11 lektioner.

Lektion 1: I den første lektion arbejder eleverne med inuits kosmologi fra den oprindelige religion i Grønland og mytegenren. Denne lektion er kernemateriale for hele undervisningsforløbet.

Lektion 2: Fordybelsesmateriale til mytegenren, de egner sig mest til arbejde i dansk, historie og samfundsfag.

Lektion 3: Fordybelseslektion omkring inuittatoveringer.

Lektion 4–5: Eleverne undersøger i grupper forskellige former for kulturvækkelse og traditioner i det grønlandske samfund. Cases er: navngivningstraditionen, spøgelsestro, tupilak, qivittoq og trommedans.

Lektion 6–11: Fordybelses- og refleksionsopgave i de grønlandske myter.

Hvis tiden er knap, kan fordybelseslektionerne nedjusteres.

Som ekstra stilladsering til de elever der har behov for yderligere konkretisering, anbefaler vi at man kigger på materialerne til [mellemintrinnet](#) samt inddrager elevhæftet som obligatorisk støtte gennem forløbet.

Til elever der har tid til ekstra fordybelsesindhold, kan vi anbefale læsning af artikler om for eksempel fortællinger, inuittro eller trommedans i vores [bibliotek](#).

Undervisningsmaterialet kan med fordel kombineres med et besøg i husets skoletjeneste. Skoletjenesteforløbet [Grønlands væsener](#) læner sig op ad dette undervisningsforløb.

Fag og mål

Fag: dansk, historie, kristendomskundskab, og samfundsfag.

Klassetrin: udskoling

Vores mål med dette undervisningsforløb er at eleverne får en forståelse for den førkristne religion i Grønland, samfundets udbredte fortælletradition, og hvordan tidligere traditioner holdes i hævd eller genopstår på ny. Eleverne får i dette undervisningsforløb erfaring med undersøgelse i aktuelle kilder, remediering og genfortælling.

Ved at arbejde med opgaverne håber vi desuden at eleverne bliver opmærksomme på denne del af rigsfællesskabet, både i forhold til det aktuelle kanonpunkt i historiefaget, men også tværfagligt i dansk, kristendomskundskab og samfundsfag.

Færdigheds- og vidensmål i dansk, historie, kristendomskundskab og samfundsfag

I undervisningsforløbet arbejder eleverne med kompetencer indenfor nedenstående færdigheds- og vidensmål.

Dansk

Læsning, finde tekst og sammenhæng efter 9. klasse

"Eleven kan planlægge og gennemføre faser i informationssøgning."

"Eleven har viden om metoder til opstilling af scenarier."

Fremstilling, planlægning, respons og præsentation og evaluering efter 9. klasse

"Eleven kan organisere samarbejde om fremstilling."

"Eleven kan tilrettelægge proces fra idé til færdigt produkt."

"Eleven kan fremstille sammenhængende tekster i forskellige genrer og stilarter."

"Eleven har viden om genretræk."

"Eleven har viden om formidlingsformer."

Fortolkning, undersøgelse og perspektivering efter 9. klasse

"Eleven kan undersøge samspil mellem genre, sprog, indhold og virkelighed."

"Eleven kan undersøge teksters flertydighed."

"Eleven kan sætte teksten i relation til aktuelle problemstillinger."

Historie

Kronologi og sammenhæng, det lokale, regionale og globale efter 9. klasse

"Eleven kan forklare historiske forandrings påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt."

"Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt."

Kronologi og sammenhæng, historiekanon efter 9. klasse

"Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse."

"Eleven har viden om kanonpunkter."

(Her kanonpunktet Nordatlanten og rigsfællesskabet).

Kristendomskundskab

Livsfilosofi og etik, trosvalg og tilværelsestyndning efter 9. klasse

"Eleven kan reflektere over betydningen af den religiøse dimension i grundlæggende tilværelsesspørgsmål."

"Eleven har viden om trosvalg i forhold til grundlæggende tilværelsesspørgsmål."

"Eleven har viden om sammenhæng mellem forskellige trosvalg og tyndning af tilværelsen."

Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser efter 9. klasse

"Eleven kan reflektere over hovedtræk i verdensreligioner og livsopfattelser med betydning for Danmark."

"Eleven har viden om hovedtræk i verdensreligioner og livsopfattelser."

"Eleven kan reflektere over centrale symbols og ritualers betydning for menneskers liv."

"Eleven har viden om centrale symbols og ritualers anvendelse i verdensreligioner og livsopfattelser."

(Her i relation til Grønlands førkristne livsopfattelse).

Samfundsfag

Sociale og kulturelle forhold, kultur efter 9. klasse

"Eleven kan diskutere kulturs betydning for individer og grupper."

"Eleven kan analysere konkrete eksempler på globale kulturelle fænomener."

"Eleven har viden om kulturel globalisering."

Inussiarnersumik Inuulluarit

Med venlig hilsen

Halla Erlendsdóttir

Ansvarlig for Skoletjenesten